

Øving 1 fysikk

Trym Grande

August 2020

1 oppgave 1

1.1 a

Energien i A er kun potensiell, energien i B er kun kinetisk. Dette gir formelen:

$$\frac{1}{2}mv_1^2 + mgh_1 = \frac{1}{2}mv_2^2 + mgh_2$$

$$0 + mgh = \frac{1}{2}v_B^2 + 0$$

Masse kanselleres ut på begge sider:

$$gh = \frac{1}{2}v_B^2$$

$$v_B = \sqrt{2gh}$$

$$v_B = 17\frac{m}{s}$$

Dette gjelder for farten i begge tilfeller.

1.2 b

Energiloven:

$$\frac{1}{2}mv_1^2 + mgh_1 = \frac{1}{2}mv_2^2 + mgh_2$$

Energiloven tar ikke hensyn til legemenes volumetriske form fordi:

1. massen endrer seg ikke fra punkt A til B, og har derfor ikke noe å si fordi den kan kanselleres ut på begge sider:

$$\frac{1}{2}v_1^2 + gh_1 = \frac{1}{2}v_2^2 + gh_2$$

2. formen tas heller ikke hensyn til når det er friksjonsfritt.

1.3 c

$$R = \mu N$$

$$N = mg \times \cos(\alpha)$$

Summen av krefter er G-komponenten parallell med helningen minus friksjonskraften:

$$\Sigma F = ma = G \times \sin(\alpha) - G \times \cos(\alpha)\mu$$

Stryker m:

$$a = g \times \sin(\alpha) - g \times \cos(\alpha)\mu$$

Bruker bevegelseslikning:

$$v_B^2 = v_A^2 - 2as$$

Stryker v_A som er 0 og setter inn for a:

$$v_B^2 = 2(g \times \sin(\alpha) - g \times \cos(\alpha) \times \mu)$$

Strekning s er hypotenusen:

$$\sin(\alpha) = \frac{h_A}{s} \Rightarrow s = \frac{h_A}{\sin(\alpha)}$$

Setter inn strekning i bevegelseslikningen sammen med resten:

$$v_B^2 = 2(g \times \sin(\alpha) - g \times \cos(\alpha) \times \mu) \times \frac{h_B}{\sin(\alpha)}$$

$$v_B = \sqrt{2(g \times \sin(\alpha) - g \times \cos(\alpha) \times \mu) \times \frac{h_B}{\sin(\alpha)}}$$

$$v_B = \sqrt{2gh_A \left(\frac{\sin(\alpha)}{\sin(\alpha)} - \frac{\cos(\alpha) \times \mu}{\sin(\alpha)} \right)}$$

$$v_B = \sqrt{2gh_A \left(1 - \frac{\mu}{\tan(\alpha)} \right)}$$

2 oppgave 2

2.1 a

Starter med energiloven med både kinetisk energi, potensiell fjærenergi, potensiell gravitasjonsenergi, og et ledd for forenklet modellering av friksjonsenergien.

$$\frac{1}{2}kx_0^2 + mgh_0 + \frac{1}{2}mv_0^2 = \frac{1}{2}kx_1^2 + mgh_1 + \frac{1}{2}mv_1^2 + \mu Nh_1$$

Fjerner ledd med energi lik 0:

$$\frac{1}{2}kx_0^2 = mgh_1 + \frac{1}{2}mv_1^2 + \mu Nh_1$$

Setter v_1 alene:

$$v_1 = \sqrt{\frac{\frac{1}{2}kx_0^2 - mgh_1 - \mu Nh_1}{\frac{1}{2}m}}$$

Forenkler:

$$\begin{aligned} & \sqrt{\frac{kx_0^2 - 2mgh_1 - 2\mu mg}{m}} \\ v_1 &= \sqrt{\frac{kx_0^2}{m} - 2gh_1 - 2\mu gh_1} \\ v_1 &= \sqrt{\frac{kx_0^2}{m} - 2gh_1(1 + \mu)} \end{aligned}$$

2.2 b

Setter inn verdiene i formelen fra a) ($h_1 = x_0$) for å finne utgangsfarten:

$$\begin{aligned} v_1 &= \sqrt{\frac{kx_0^2}{m} - 2gh_1(1 + \mu)} \\ v_1 &= \sqrt{\frac{100 \frac{N}{m} 0.13m^2}{0.025} - 2 \times 9.81 \times 0.13m(1 + 0.30)} \\ v_1 &= 8.02 \frac{m}{s} \end{aligned}$$

Bruker bevegelseslikning for å finne makshøyde $h_{(topp)}$:

$$h_{(topp)} = \frac{0^2 - v_1^2}{2 \times -g}$$

Setter inn verdier:

$$h_{(topp)} = \frac{0^2 - 8.02^2}{2 \times 9.81}$$

Svaret ekskludert høyden på fjærkanonen: $h_{(topp)} = 3.26m$ (med friksjon)

Formelen uten friksjon vil være den samme minus friksjonsleddet μ :

$$v_1 = \sqrt{\frac{kx_0^2}{m} - 2gh_1}$$

Regner ut ny utgangshastighet v_1 :

$$\begin{aligned} v_1 &= \sqrt{\frac{100 \frac{N}{m} 0.13m^2}{0.025} - 2 \times 9.81 \times 0.13m} \\ v_1 &= 8.07 \end{aligned}$$

Bruker samme bevegelseslikning med ny utgangshastighet:

$$h_{(topp)} = \frac{0^2 - 8.07^2}{2 \times -g}$$

$h_{(topp)} = 3.32m$ (uten friksjon)